



---

ANTAGNA TEXTER

---

**P8\_TA(2019)0158**

**Utveckling av EU:s kapacitet för konfliktförebyggande och medling**

**Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2019 om utveckling av EU:s kapacitet för konfliktförebyggande och medling (2018/2159(INI))**

*Europaparlamentet utfärdar denna resolution*

- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och andra FN-konventioner och FN-instrument för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av principerna för och syftena med FN-stadgan,
- med beaktande av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av Helsingforslutakten från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och alla dess principer från 1975, som är en grundläggande handling för den europeiska och den bredare regionala säkerhetsordningen,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ,
- med beaktande av FN:s mål för hållbar utveckling och Agenda 2030 för hållbar utveckling,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolutioner om konfliktförebyggande och medling samt om kvinnor, fred och säkerhet respektive ungdomar, fred och säkerhet,
- med beaktande av rådets *Concept on Strengthening EU Mediation and Dialogue Capacities* av den 10 november 2009 (15779/09),
- med beaktande av dokumentet *En global strategi för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik*, som lades fram av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik Federica Mogherini den 28 juni 2016, och av den första rapporten om dess genomförande, *From Shared Vision to Common Action: Implementing the EU Global Strategy*, av den 18 juni 2017,
- med beaktande av sin rekommendation av den 15 november 2017 till rådet,

kommissionen och Europeiska utrikestjänsten om det östliga partnerskapet inför toppmötet i november 2017<sup>1</sup>,

- med beaktande av sin rekommendation till rådet av den 5 juli 2018 om den 73:e sessionen i FN:s generalförsamling<sup>2</sup>,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2306 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) nr 230/2014 om inrättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred<sup>3</sup>,
- med beaktande av förslaget av den 13 juni 2018 framlagt för rådet av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, med stöd av kommissionen, till rådets beslut om inrättande av en europeisk fredsfacilitet (HR(2018) 94),
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A8-0075/2019), och av följande skäl:
  - A. Att främja internationell fred och säkerhet är en del av EU:s existensberättigande. Det belönades med Nobels fredspris 2012 och har en central plats i Lissabonfördraget.
  - B. EU är starkt engagerat i genomförandet av Agendan för kvinnor, fred och säkerhet i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 1325 och efterföljande uppdateringar och Agendan för ungdomar, fred och säkerhet i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2250 och efterföljande uppdateringar.
  - C. Genom sina instrument för externt bistånd är EU en av de största givarna vad gäller konfliktförebyggande och fredsskapande.
  - D. EU är en viktig bidragsgivare till internationella organisationer, en central biståndsgivare och världens största handelspartner och bör därmed ta en ledande roll när det gäller globalt fredsbyggande, konfliktförebyggande och förstärkning av den internationella säkerheten. Konfliktförebyggande och medling bör ingå i en global strategisk ram för säkerhet, diplomati och utveckling.
  - E. Det är nödvändigt att samarbeta med regionala organisationer som OSSE, som i sin slutakt från Helsingfors 1975 bland annat fastställer principerna om icke-våld, staters territoriella integritet samt folks lika rättigheter och självbestämmande. Sådana organisationer spelar en central roll i konfliktförebyggande och medling.
  - F. Att förebygga våldsamma konflikter är avgörande dels för att kunna möta säkerhetsutmaningarna för Europa och dess grannskap, dels för att göra politiska och sociala framsteg. Det är också avgörande för en väl fungerande multilateralism och har stor betydelse för uppnåendet av målen för hållbar utveckling, särskilt mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen, tillgång till rättslig prövning för alla och väl fungerande, ansvariga och inkluderande institutioner på alla nivåer.
  - G. Fortsatt EU-stöd till civila och militära aktörer i tredjeländer är en viktig faktor för att

---

<sup>1</sup> EUT C 356, 4.10.2018, s. 130.

<sup>2</sup> Antagna texter, P8\_TA(2018)0312.

<sup>3</sup> EUT L 335, 15.12.2017, s. 6.

förhindra återkommande våldsamma konflikter. Hållbar och varaktig fred och säkerhet går inte att inte att åstadkomma utan hållbar utveckling.

- H. Konfliktförebyggande och medling bör göra det möjligt att bibehålla stabiliteten och utvecklingen i de länder och geografiska områden där säkerhetssituationen påverkar unionen direkt.
- I. Förebyggande är en strategisk funktion som syftar till att vidta verkningsfulla åtgärder innan kriser bryter ut. Medling är ett annat diplomatiskt verktyg som kan användas för att avvärja, begränsa eller lösa en konflikt.
- J. Intern och extern säkerhet är allt hårdare knutna till varandra, och de globala utmaningarnas komplexa natur kräver en heltäckande och integrerad EU-strategi för externa konflikter och kriser.
- K. Det krävs ett starkare interinstitutionellt tillvägagångssätt för att säkerställa att EU kan utveckla och använda sin kapacitet till fullo.
- L. EU:s globala strategi, politiska uttalanden och institutionella utveckling är välkomna tecken på vice ordförandens/den höga representantens engagemang för att prioritera konfliktförebyggande och medling.
- M. De externa finansieringsinstrumenten ger ett betydande bidrag till stöd för att förebygga konflikter och skapa fred.
- N. Övergångsrättvisa är en viktig uppsättning rättsliga och icke-rättsliga mekanismer som fokuserar på ansvarsskyldighet för tidigare övergrepp och på att bygga upp en hållbar, rättvis och fredlig framtid.
- O. Parlamentet har tagit en framträdande roll i den parlamentariska diplomatin, bland annat genom medlings- och dialogprocesser, och har därvid stor nytta av sin erfarenhet av dialog och samförstånd.
- P. Våldsamma konflikter och krig drabbar civila, särskilt kvinnor och barn, i oproportionerligt hög grad, och utsätter kvinnor för större risk än män för ekonomiskt och sexuellt utnyttjande, tvångsarbete, tvångsflyttning och sexuellt våld, såsom våldtäkt, som används som krigstaktik. Aktiv medverkan av kvinnor och ungdomar har stor betydelse för att förebygga konflikter och skapa fred, men även alla former av våld, inbegripet sexuellt och könsrelaterat våld.
- Q. Det är viktigt att inkludera och stödja aktivt och meningsfullt deltagande av det civila samhället och lokala aktörer, både civila och militära, inbegripet kvinnor, minoritetsgrupper, ursprungsbefolkningar och ungdomar, i samband med främjande av och stöd till kapacitetsuppbyggnad och förtroendeskapande åtgärder inom ramen för medling, dialog och försoning.
- R. Konfliktförebyggande, fredsbyggande och fredsbevarande insatser är ofta underfinansierade, trots politiska åtaganden på EU-nivå, vilket har dominoeffekter på förmågan att främja och underlätta åtgärder på dessa områden.
- 1. Europaparlamentet uppmanar EU att ytterligare prioritera konfliktförebyggande och medling inom ramen för eller till stöd för befintliga överenskomna förhandlingsformat och förhandlingsprinciper. Parlamentet understryker att denna strategi ger stort

uropeiskt mervärde på det politiska, sociala och ekonomiska planet och för mänsklig säkerhet globalt. Parlamentet påpekar att åtgärder för förebyggande av och medling i konflikter bidrar till att stärka unionens närvaro och trovärdighet på den internationella arenan.

2. Europaparlamentet konstaterar att civila och militära uppdrag inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) har stor betydelse för att bevara freden, förebygga konflikter och stärka den internationella säkerheten.
3. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten, kommissionens ordförande och Europaparlamentets talman att fastställa gemensamma långsiktiga prioriteringar när det gäller konfliktförebyggande och medling, som bör ingå i en regelbunden strategisk programplanering.
4. Europaparlamentet efterfrågar långsiktigt fredsbyggande som tar itu med de underliggande konfliktorsakerna.
5. Europaparlamentet efterlyser förbättringar av den aktuella strukturen till stöd för EU:s prioriteringar, enligt vad som beskrivs nedan.
6. Europaparlamentet efterfrågar konfliktmedvetna och människofokuserade strategier som sätter människors säkerhet i centrum för EU:s insatser, för att nå positiva och hållbara resultat på marken.
7. Europaparlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten och kommissionens avdelningar för yttre åtgärder att lägga fram en årlig rapport för parlamentet om framstegen i genomförandet av EU:s politiska åtaganden om konfliktförebyggande och medling.

### ***Om större institutionell EU-kapacitet för konfliktförebyggande och medling***

8. Europaparlamentet ger sitt stöd till att EU ska öka koherensen och ta ett helhetsgrepp i samband med externa konflikter och kriser, anser att det integrerade synsättet på externa konflikter och kriser utgör mervärdet i unionens yttre åtgärder och anser att alla medel måste sättas in så snabbt som möjligt för att tydliggöra EU:s svar i varje skede av konflikten och för att se till att detta integrerade synsätt blir mer operativt och ger mer konkreta resultat. Parlamentet påminner i detta sammanhang om de normer och principer som gäller för internationell rätt och FN-stadgan, och uttrycker sitt stöd för befintliga förhandlingsramar, strategier och principer. Parlamentet påminner om att varje konflikt bör betraktas separat.
9. Europaparlamentet understryker att denna ökade kapacitet bör göra det möjligt för medlemsstaterna att fastställa vilka geografiska områden som ska prioriteras för konfliktförebyggande och medling och underlätta bilateralt samarbete mellan europeiska länder.
10. Europaparlamentet begär att det, under ledning av vice ordföranden/den höga representanten, inrättas en rådgivande EU-nämnd på hög nivå för konfliktförebyggande och medling, med uppdrag att inrätta en grupp av politiska medlare med bred och djup erfarenhet och experter på konfliktförebyggande, för att kunna ge politisk och teknisk expertis med kort varsel. Parlamentet anser att det också behövs en grupp med experter på försoningsprocesser och övergångsrättvisa. Parlamentet anser att man systematiskt bör uppmana till inrättande av försonings- och

ansvarighetsmekanismer i alla postkonfliktområden, för utkrävande av ansvar för begångna brott samt för förebyggande och avskräckande i framtiden.

11. Europaparlamentet begär att det utses ett särskilt EU-sändebud för fred som ska leda den rådgivande EU-nämnden, i syfte att främja samstämmighet och samordning mellan institutionerna, bland annat i deras kontakter med det civila samhället, så att informationsutbytet kan förbättras och fler och snabbare åtgärder kan sättas in.
12. Europaparlamentet efterlyser andra interinstitutionella mekanismer, som arbetsgrupper för specifika konfliktförebyggande situationer.
13. Europaparlamentet efterlyser en särskild rådsarbetsgrupp för konfliktförebyggande och medling med fokus på EU:s starka engagemang för fred och stabilitet i dess grannregioner.

### ***Om Europeiska utrikestjänsten***

14. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av en särskild utrikestjänstavdelning för instrument för konfliktförebyggande, fredsbyggande och medling, och utvecklingen av verktyg som systemet för tidig varning och framtidsanalys. Parlamentet efterlyser investeringar för att vidareutveckla sådana verktyg.
15. Europaparlamentet efterlyser mer systematisk insamling, hantering och spridning av relevant kunskap i format som är tillgängliga, praktiska och operativt relevanta för personal inom EU:s institutioner.
16. Europaparlamentet efterlyser ytterligare kapacitetsutveckling i fråga om genusmedveten konfliktanalys, tidig varning, försoningsprocesser samt förebyggande av konflikter, för intern personal, medlare och andra experter samt för tredje parter, i samarbete med utrikestjänsten och med inkludering av det civila samhällets organisationer.

### ***Om kommissionen***

17. Europaparlamentet påminner om det växande behovet av konfliktförebyggande när det gäller att ta itu med de bakomliggande orsakerna till konflikter och uppnå målen för hållbar utveckling, med särskilt fokus på demokrati och mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, reformer av rättsväsendet och stöd till det civila samhället.
18. Europaparlamentet betonar att alla EU-insatser i vålds- och konfliktdrabbade områden måste vara konflikt- och genusmedvetna. Parlamentet efterlyser omedelbara åtgärder för att integrera dessa aspekter i alla relevanta politikområden, strategier, åtgärder och insatser, med större fokus på att undvika att göra skada och samtidigt maximera EU:s bidrag till uppnåendet av de långsiktiga målen för konfliktförebyggande och fredsbyggande.

### ***Om Europaparlamentet***

19. Europaparlamentet understryker den roll som gruppen för demokratistöd och valsamordning och dess ledande ledamöter har som operativt organ för samordning av medlings- och dialoginitiativ, och välkomnar nya initiativ som Jean Monnet-dialogen för fred och demokrati (med användning av det historiska Maison Jean Monnet i Bazoches i Frankrike), verksamheter som rör valrelaterat våld, dialog mellan parter

och konsensusbyggande, samt programmet för unga politiska ledare, och rekommenderar att dessa vidareutvecklas som Europaparlamentets centrala instrument på området medling, förhandlingsstöd och dialog. Parlamentet välkomnar beslutet från gruppen för demokratistöd och valsamordning att bygga vidare på framgången för Jean Monnet-dialogprocessen med Sobranie i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, genom att utvidga Jean Monnet-dialogens metodologi till länderna i västra Balkan.

20. Europaparlamentet välkomnar partnerskapet med det ukrainska parlamentet verchovna rada, i form av Jean Monnet-dialoger, med målet att bygga samförstånd bland politiska grupperingar och partier i verchovna rada och, viktigast av allt, förändra den politiska kulturen i riktning mot ett modernt europeiskt parlamentariskt funktionssätt som bygger på demokratisk dialog och konsensusbyggande.
21. Europaparlamentet välkomnar slutsatserna från den femte Jean Monnet-dialogen, som hölls den 11–13 oktober 2018, där åtgärder vidtogs i fråga om att stödja genomförandet av associeringsavtalet. Parlamentet noterar begäran om att Europaparlamentet ska arbeta med kommissionen för att främja dialogen med viktiga berörda aktörer från verchovna rada och Ukrainas regering, så att verchovna radas roll när det gäller genomförandet av associeringsavtalet kan bli mer konkret.
22. Europaparlamentet välkomnar det nya trepartsinitiativet från talmännen i Ukrainas, Moldaviens och Georgiens parlament om att inrätta en regional parlamentarisk församling som en viktig plattform för regional dialog om strategiska frågor, däribland genomförandet av associeringsavtalen och hanteringen av viktiga säkerhetsutmaningar såsom hybridkrig och desinformation. Parlamentet anser att Europaparlamentets stöd till denna regionala parlamentariska dialog är ett viktigt tecken på dess engagemang för regionen inför de gemensamma regionala säkerhetsutmaningarna.
23. Europaparlamentet pekar på sin växande roll i politiska medlingsprocesser. Parlamentet framhäver i detta avseende det gemensamma initiativet från kommissionsledamoten med ansvar för europeiska grannskapspolitiken och utvidgningsförhandlingar och tre medlare från Europaparlamentet (Kukan, Vajgl och Fleckenstein) att stödja partiledarna i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien med att komma till rätta med den politiska krisen genom antagandet av Pržino-överenskommelsen från 2015. Parlamentet bekräftar sin beredskap att bygga vidare på detta exempel på nära interinstitutionellt samarbete med kommissionen och utrikestjänsten genom att öka sitt engagemang för att stärka politisk dialog och försoning i västra Balkan och hela regionen.
24. Europaparlamentet efterfrågar ytterligare utveckling av programmet för unga politiska ledare inom ramen för Agendan för ungdomar, fred och säkerhet på grundval av FN:s säkerhetsråds resolution 2250, samt en fortsättning på det utmärkta samarbetet med vice ordförandens/den höga representantens regionala initiativ för Medelhavsområdet, inom ramen för programmet ”Young Med Voices”.
25. Europaparlamentet anser att ungdomsdialogen på hög nivå ”Bridging the gap” skapar ett utrymme för dialog bland ungdomsrepresentanter och unga parlamentsledamöter från västra Balkan, vilket är viktigt för att stödja en kultur av dialog och försoning mellan parter och främja det europeiska perspektivet i länderna i regionen.

26. Europaparlamentet rekommenderar att befintliga parlamentariska utbildnings- och handledningsprogram för ledamöter av Europaparlamentet, särskilt de som utnämnts till medlare eller huvudobservatörer, samt utbildningsprogram för parlamentsledamöter, politiska partier och anställda från tredjeländer, ska vidareutvecklas, inbegripet för genus- och ungdomsfrågor, även i samordning med inrättningar i medlemsstater som har utvecklat expertis på detta område.
27. Europaparlamentet anser att parlamentets kapacitet skulle kunna stärkas ytterligare genom utnämning av en vice talman med ansvar för samordning av medling och främjande av dialog, som skulle verka i nära samarbete med gruppen för demokratistöd och valsamordning. Parlamentet anser att en grupp med nuvarande och tidigare ledamöter av Europaparlamentet bör inrättas.
28. Europaparlamentet understryker den roll som Europaparlamentets Sacharovpris har när det gäller att öka medvetenheten om världens konflikter. Parlamentet begär att prissumman höjs under nästa valperiod.
29. Europaparlamentet anser att parlamentet, till stöd för EU:s övergripande insatser, bör institutionalisera sina medlingsförfaranden. Parlamentet efterfrågar en förstärkning av parlamentets verksamhet för diplomati och utbyte, också genom arbetet i parlamentariska delegationer.
30. Europaparlamentet framhäver sitt långvariga samarbete med OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) när det gäller valövervakning och demokratistöd, och efterlyser en utvidgning av detta samarbete till att också omfatta medling och dialog.

***Om kvinnor, fred och säkerhet – ökad jämställdhetskapacitet i EU:s arbete med konfliktförebyggande och medling***

31. Europaparlamentet uppmanar EU att ta en ledande roll i arbetet för att genomföra FN:s säkerhetsråds resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet och införliva de principer som ingår i resolutionerna i alla skeden av EU:s insatser för konfliktförebyggande och medling.
32. Europaparlamentet efterlyser ett genomförande av fullständig jämställdhet och särskilda insatser för att säkerställa kvinnors, flickors och ungdomars medverkan och värna deras rättigheter i hela konfliktcykeln, från förebyggande av till återuppbyggnad efter konflikter, i samband med EU:s arbete för konfliktförebyggande och medling.
33. Europaparlamentet begär att samarbete, utbildning och insatser alltid ska präglas av genusmedvetenhet. Parlamentet välkomnar EU:s initiativ i detta avseende, liksom dess aktiva bidrag till nästa handlingsplan för jämställdhet och EU:s nya strategi för kvinnor, fred och säkerhet.
34. Europaparlamentet begär att man ska inkludera expertis inom genusfrågor, däribland könsrelaterat våld och konfliktrelaterat sexuellt våld, i alla skeden av arbetet för konfliktförebyggande, medling och fredsbyggande.
35. Europaparlamentet uppmanar EU att ta en ledande roll i arbetet för att genomföra FN:s säkerhetsråds resolutioner om ungdomar, fred och säkerhet och integrera de principer som ingår i resolutionerna i EU:s insatser för konfliktförebyggande och medling.

36. Europaparlamentet efterlyser medvetenhet om unga kvinnors och unga mäns behov och strävanden, så att detta kan präglade allt samarbete, all utbildning och alla insatser, med hänsyn tagen till att våldsamma konflikter påverkar deras liv och framtidsutsikter på många olika sätt och att de kan ge värdefulla bidrag när det gäller att förebygga och lösa våldsamma konflikter.

***Om att stärka rollen för det civila samhällets organisationer och deras kapacitet i samband med EU:s strategi för konfliktförebyggande och medling***

37. Europaparlamentet anser att det civila samhällets organisationer bör beaktas i EU:s övergripande strategi och dess prioriteringar när det gäller att utveckla kapacitet.
38. Europaparlamentet understryker att förtroendeskapande åtgärder och direkta personkontakter har stor betydelse för konfliktförebyggande och konfliktlösning.
39. Europaparlamentet efterlyser samråd med det civila samhällets organisationer, särskilt de som är specialiserade på kvinnors rättigheter och mänskliga rättigheter för minoritetsgrupper, när man fastställer och genomför EU:s program och politik för fred, säkerhet och medling.

***Om ekonomiska resurser och budgetmedel för EU:s arbete med konfliktförebyggande och medling***

40. Europaparlamentet anser att växande utmaningar kräver högre anslag för konfliktförebyggande och tillhandahållande av särskild personalkapacitet.
41. Europaparlamentet betonar behovet av tillräckliga och öronmärkta ekonomiska resurser för EU:s insatser för konfliktförebyggande och medling inom nästa fleråriga budgetram (2021–2027).
42. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/den höga representanten att ge parlamentet en uppdatering om utrikestjänstens budgetpost för konfliktanalys och konfliktmedvetenhet, tidig varning, medlingsstöd och framtida prioriteringar på detta område.

o

o o

43. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till ordförandena för rådet och kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, Europeiska utrikestjänsten, EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter, kommissionen, OSSE, FN:s generalsekreterare samt medlemsstaternas regeringar och parlament.